

Steenweg op Blaasveld 76, Heffen, gemeente Mechelen

Programma van Maatregelen

Auteur:

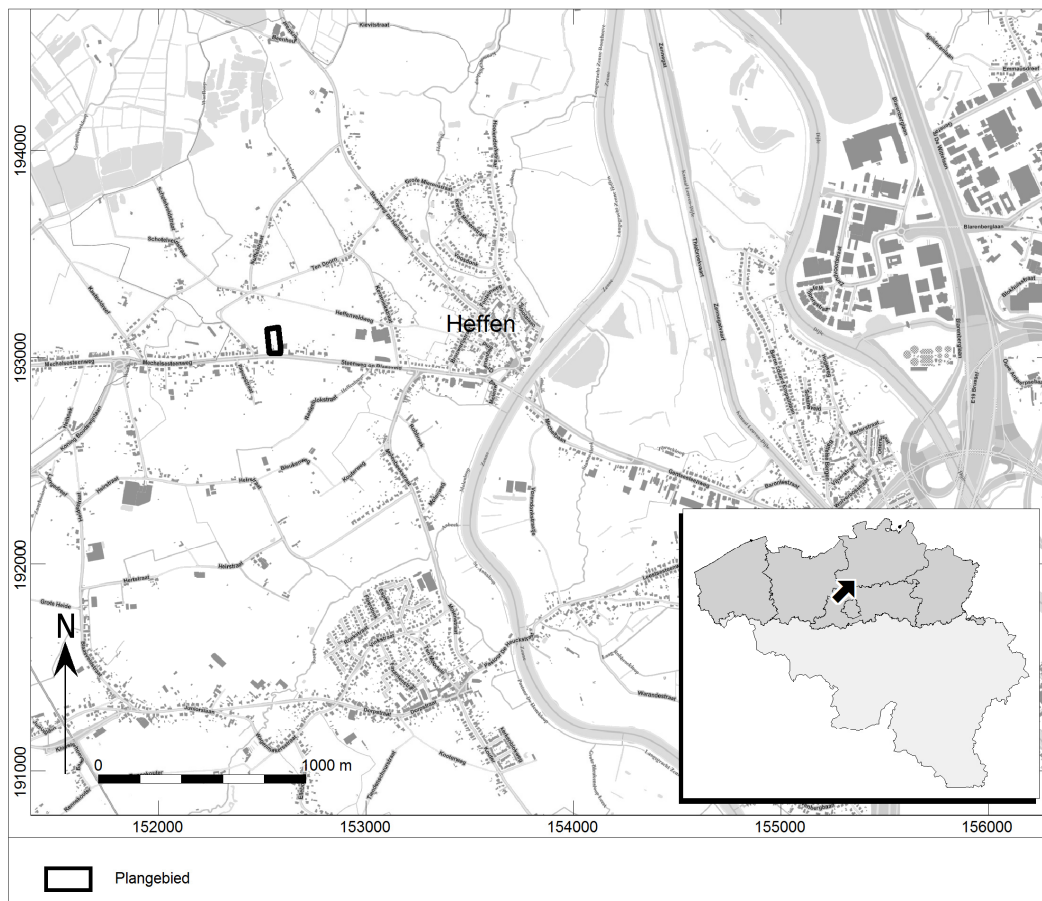
Dominick Van den Notelaer

Autorisatie:

P.L.M Hazen (OE/ERK/Archeoloog/2015/00072)

1 Inleiding

In 2018 heeft Vlaams Erfgoed Centrum een nota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Steenweg op Blaasveld, Heffen, Mechelen (afb. 1). Deze nota bestaat uit een proefsleuvenonderzoek en is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen bouwplannen. Omdat het bureauonderzoek een verwachting voor archeologische restanten vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe Tijd opstelde, werd overgegaan tot een proefsleuvenonderzoek

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Er werden twee proefsleuven gepland. Mits kleine aanpassingen konden beide volgens plan worden aangelegd. De sleuven werden zo aangelegd om eventuele restanten van een gebouw die op het historisch kaartmateriaal te zien is, zeker aan te snijden. Van dit gebouw werden inderdaad funderingsmuren blootgelegd. Hoewel er geen verder dateringmateriaal werd aangetroffen ligt het aangetroffen metselwerk in lijn met een datering in de Nieuwe Tijd, hetgeen overeenkomt met de verwachting opgesteld door middel van het historisch kaartmateriaal. Naast het muurwerk en recente sporen, werden er geen antropogene sporen ontdekt. Aangezien het alleen funderingsmuren van een woongebouw dat via het historisch kaartmateriaal goed gekend is betreft, is het potentieel op kenniswinst bij een archeologische opgraving klein. Daarom wordt er geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen.

2 Gemotiveerd advies

2.1 Volledigheid van het onderzoek

Voor het plangebied werd reeds een archeologienota bestaande uit een bureauonderzoek opgesteld.¹

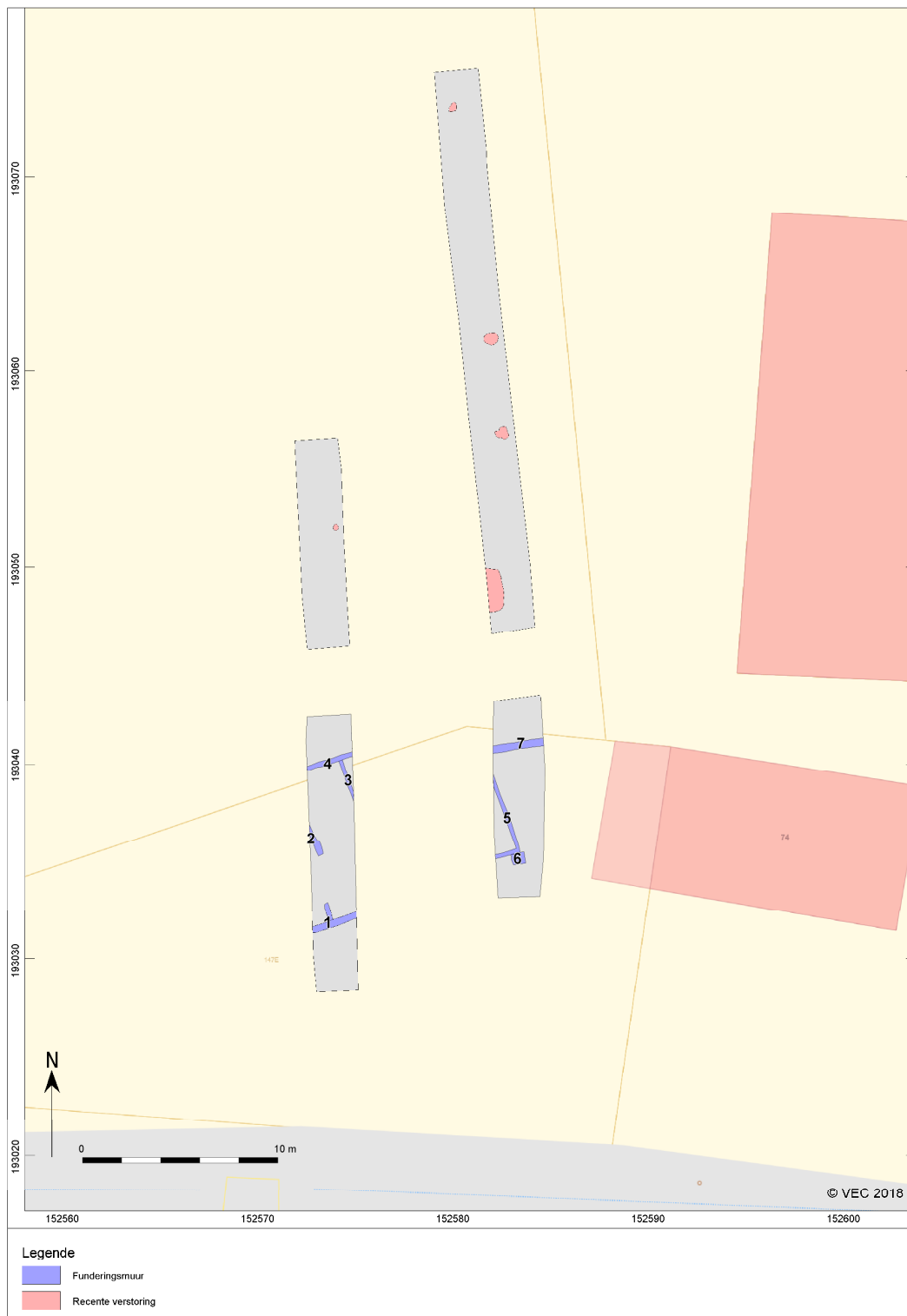
Deze archeologienota toonde aan dat het plangebied ligt in een matig natte tot matig droge ondergrond gelegen is, hetgeen het plangebied een geschikte locatie maakt voor bewoning. Via de CAI werd vastgesteld dat er geen in situ archeologische contexten werden aangesneden in de omgeving van het plangebied. Wel werden er in de buurt enkele vondsten op verschillende locaties via metaaldetectie gedaan. Het dateerbaar materiaal hieruit stamt uit de Romeinse periode, Nieuwe tijd en de Eerste Wereldoorlog. De vroegst bruikbare historische kaart voor het plangebied betreft de Villaretkaart uit 1745-1748. Deze kaart toont dat tijdens deze periode de Steenweg op Blaasveld reeds aanwezig was. Ook staat er op deze kaart een gebouw. De rest van het plangebied doet ofwel dienst als akkerland of ligt braak. Deze situatie blijft doorheen de eeuwen vrijwel onveranderd. Op de locatie waar het gebouw uit de Nieuwe tijd staat, stond tot kort nog steeds een woongebouw. Omdat het archeologisch potentieel van het plangebied via deze bureaustudie niet voldoende kon bewezen of ontkracht worden, werd er over gegaan tot een proefsleuvenonderzoek.

Het proefsleuvenonderzoek richtte zich alleen tot het gebied binnen het terrein waar een bodemingreep zou plaatsvinden. Om het potentieel hiervan te toetsen volstond het om twee sleuven uit te graven. Deze proefsleuven toonden aan dat de bovengrond in het terrein verstoord was. Wanneer er werd uitgegraven tot op de C-horizont kwamen de funderingsresten van het gebouw dat ook op het historisch kaartmateriaal stond. Behalve deze muurresten werden er geen archeologisch relevante sporen blootgelegd. Omdat deze geacht worden weinig potentieel op kennisvermeerdering te hebben, wordt er geen verder archeologisch onderzoek aanbevolen.

2.2 Aanwezigheid van een archeologische site

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden er twee proefsleuven uitgegraven (afb. 2). Hierin werden de funderingsresten van het woongebouw uit de Nieuwe tijd teruggevonden. De funderingsmuren bestaan uit baksteen gemetst met kalkmortel. Hoewel er geen verder vondstmateriaal werd aangetroffen, is dit beeld inderdaad consistent met een datering in de Nieuwe Tijd. Wanneer geplot op het historisch kaartmateriaal wordt duidelijk dat de muren de omtrek van het gebouw mooi volgen.

¹ Schoups 2017.

Afb. 2. Sporenkaart van het proefsleuvenonderzoek

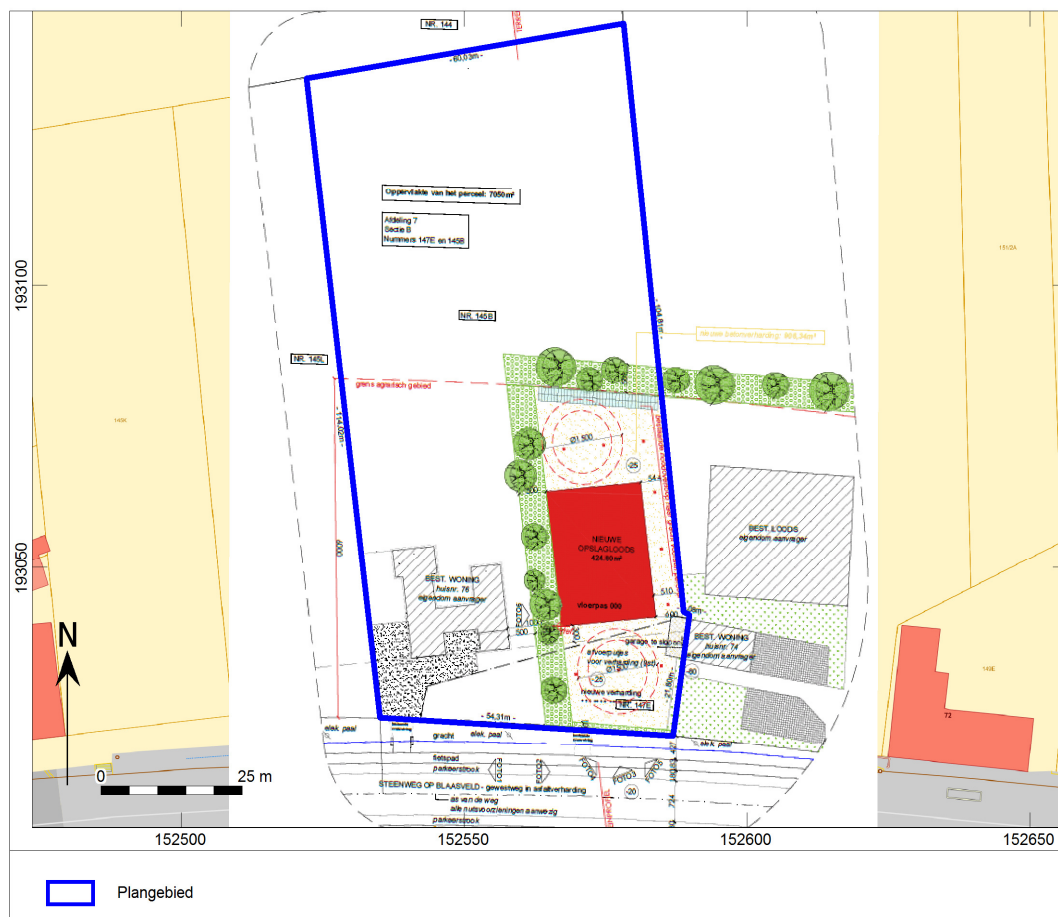
2.3 Waardering van de archeologische site

Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden de funderingsrestanden van een gebouw uit de Nieuwe tijd teruggevonden. Naast funderingsrestanden zijn er geen andere archeologische restanden aangetroffen. De ontdekte muurrestanden behoren tot een gebouw dat reeds op de Villaretkaarten (1745-1748) vermeld wordt. Het latere historisch kaartmateriaal en fotomateriaal toont dat dit gebouw overeind blijft tot in de jaren 2000. Aangezien de ondergrond tot ongeveer 70cm-mv verstoord is, is de kans op andere sporen dan

funderingsresten klein. Gezien de goed gekende historische situatie van het gebouw, wordt biedt een onderzoek naar deze funderingsresten weinig kans op kennisvermeerdering.

2.4 Impactbepaling

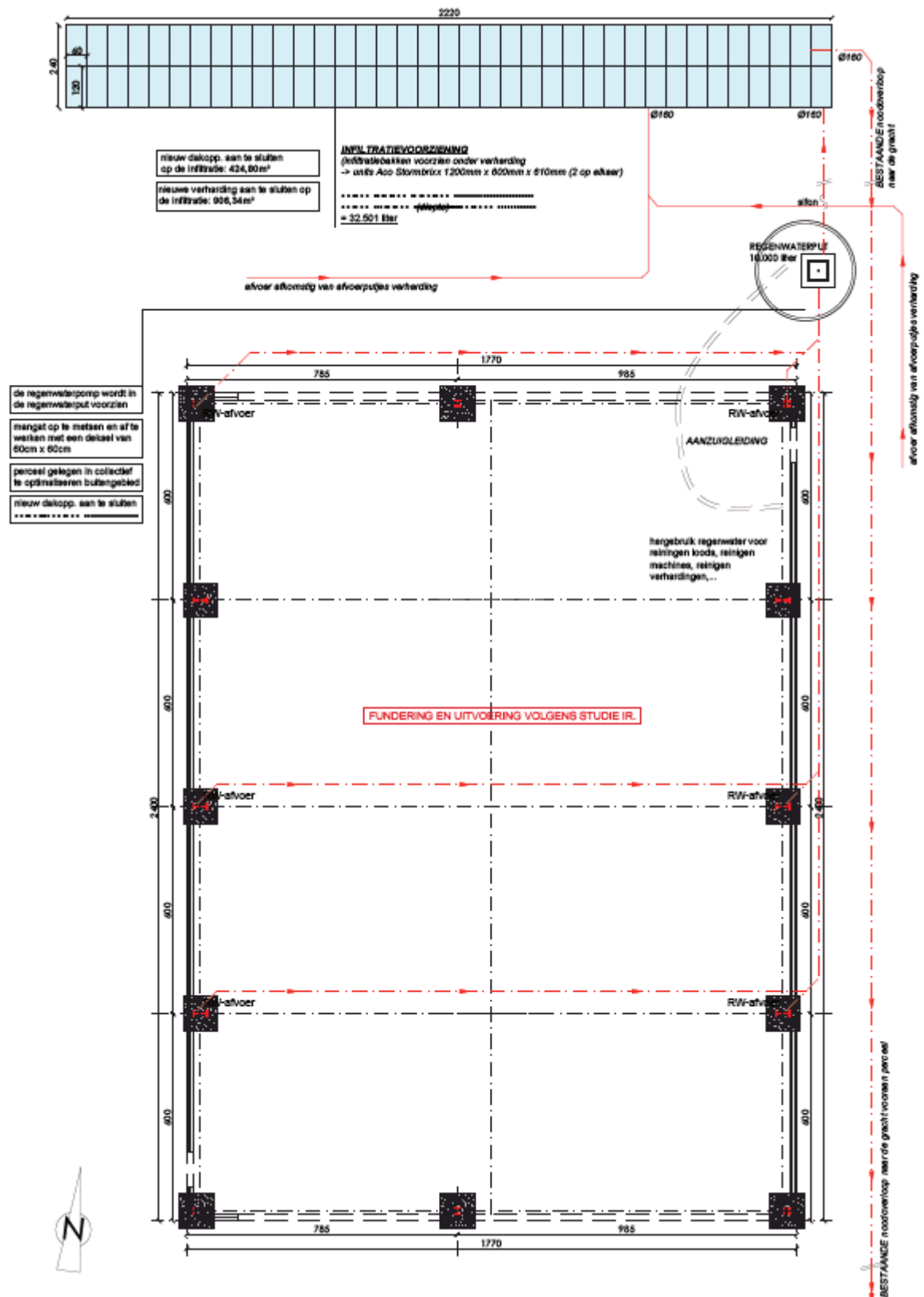
Het doel van de geplande werken is om een nieuwe opslagloods te bouwen (Afb. 3). Rond de loods zal erfverharding en een groenzone voorzien worden. Om dit te verwezenlijken dient de garage in het zuidoosten van het terrein gesloopt te worden. De werken beperken zich tot het zuidoostelijke deel van het terrein en hebben een totale omvang van 1270m².

Afb. 3. Technische tekening van de geplande werken.

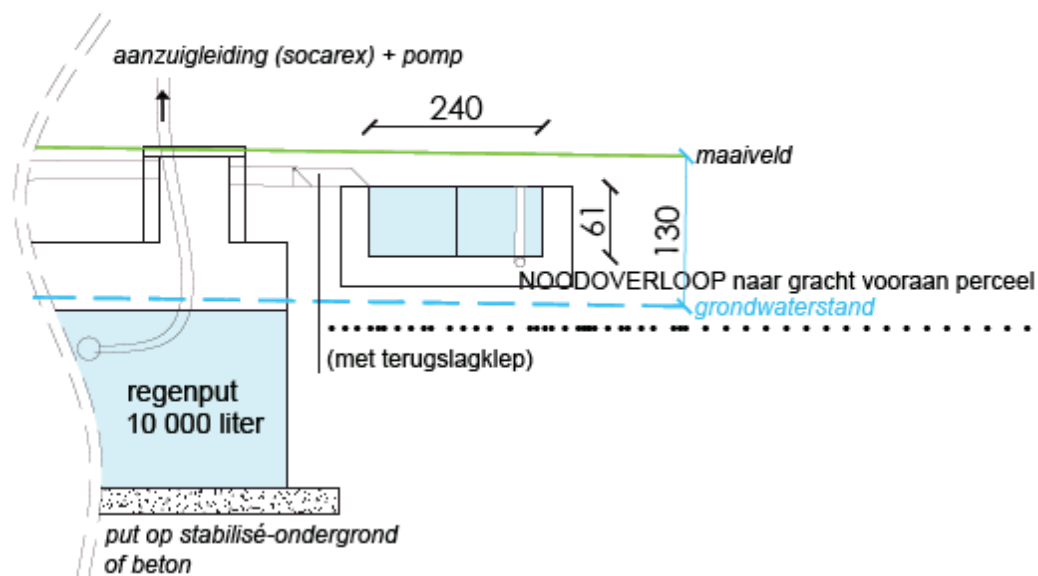
De nieuwe opslagloods krijgt een oppervlakte van ongeveer 424,80m². De fundering zal tot ongeveer 1m diep reiken, terwijl de vloerplaat tot ongeveer 30cm –mv zal reiken. Ten zuiden, ten oosten en ten noorden van de loods zal verharding aangelegd worden. De nieuwe verharding zal een oppervlakte van 906,34m² beslaan en een dikte van ongeveer 30cm krijgen.

Ten noorden van de nieuwe loods komt een infiltratiebekken te liggen (afb. 4-5). Dit bekken krijgt een oppervlakte van 53,28m² en zal tot een diepte van ongeveer 1,3m –mv reiken. Het bekken wordt aangesloten op een regenwaterput van 10000 liter. Deze put met een diameter van 2,5m zal tot een diepte van ongeveer 3,25m –mv reiken. De riolering komt op een diepte van ongeveer 80cm –mv te liggen, net zoals de nutsleidingen.

Afb. 4. Plan van de fundering en de riolering.

PRINCIPESNEDE REGENWATERAFVOER

Afb. 5. Principesnede van de regenwaterafvoer.

Ten westen en ten noorden van de loods wordt een groenzone voorzien. Deze zone wordt 5m breed.

2.5 Bepaling van maatregelen

Binnen het plangebied werden de restanten van een woongebouw uit de Nieuwe Tijd ontdekt. De geplande werken zullen deze resten verstoren. Een archeologische opgraving zou echter weinig nieuwe informatie opleveren. Daarom oordeelt het VEC dat een verder archeologisch onderzoek niet nodig is. Het plangebied kan zodoende worden vrijgegeven.

Literatuur

Schoups, A. 2017, *Steenweg op Blaasveld 76, Heffen, gemeente Mechele*: Een Archeologienota (VEC nota 301), Sint-Michiels, Brugge.